

IN MEMORIAM

PROF. OLGA KLOBUČAR 1914.-1996.

Stanko Staničić

Muzej za umjetnost i obrt

Zagreb

UZagrebu je 8. listopada 1996. iznenada preminula prof. Olga Klobučar, muzejska savjetnica i dugogodišnja voditeljica zbirke keramike Muzeja za umjetnost i obrt, koja je svojim predanim i samozatajnim radom u velikoj mjeri zadužila našu povijest primjenjenih umjetnosti kao i našu muzeologiju. Cijeli svoj, rezultatima plodan, radni vijek provela je u Muzeju za umjetnost i obrt, posvetivši njegovu razvoju i afirmaciji njegovih sadržaja sve svoje snage i stručne potencijale.

Na radno mjesto kustosa Muzeja za umjetnost i obrt stupila je Olga Klobučar 1943. godine, neposredno nakon završenog studija povijesti umjetnosti na zagrebačkom Filozofskom fakultetu. Već na samom početku svog djelovanja prihvatila se obrade keramičkih artefakata pronađenih u ruševinama utvrđenih gradova Susedgrada i Samobora, pa će taj rad s keramikom usmjeriti i obilježiti njenu stručnu djelatnost tijekom cijelog ostvarenjima bogatog radnog vijeka. Međutim, u prvim godinama poraća, uz keramiku, njen stručni interes morao je biti usmjeren i u drugim pravcima, pa već 1946. u MUO-u postavlja zbirku renesansnog namještaja, a nešto kasnije i zbirku kovanog željeza. Njena djelatnost odvijala se tada i izvan matične kuće. Godine 1949. izrađuje idejnu skicu za postav Muzeja u Rijeci; u okviru prvoga Dubrovačkog festivala 1950. sudjeluje u postavljanju zbirke Državnog muzeja u Dubrovniku, a 1952. postavlja kulturno-povijesni odjel Muzeja u Krapini.

U svekolikom, sadržajima bogatom radu Olge Klobučar, keramika je bila i ostala glavnim predmetom njenih stručnih i znanstvenih interesa. Proučava, stručno obrađuje i klasificira predmete iz zbirke keramike, jedne od najvećih u MUO-u, pa će u tom radu doći do niza otkrića kojima sadržaji zbirke prerastaju lokalne okvire i dobivaju izrazite opće vrijednosti u europskim razmjerima. Rezultate toga kontinuiranog rada prvi put prezentira već 1947. u okviru stalnoga muzejskog postava. Meritorno i suvereno poznavanje povijesnog razvoja keramike pokazat će 1962. postavljanjem te dionice u obnovljenom i proširenom muzejskom zdanju. Njena muzeološka prezentacija građe praćena povijesnim i instruktivnim tehnološkim prikazima pružala je generacijama muzejskih posjetitelja kompetentnu i iscrpnu informaciju o razvoju i proizvodnji svih keramičkih vrsta u europskim okvirima. Ovdje valja spomenuti da je njen prošireni i nadopunjeni postav keramičkog odjela iz 1978. bio polazištem pri razradi nove koncepcije izlaganja keramike u muzejskom postavu iz 1995. godine. Uz mnoge projekte kojima je Olga Klobučar suvereno prilazila i uspješno ih realizirala možemo staviti oznaku "prvi put u nas" ili "prvi put u Hrvatskoj", bilo da je posrijedi bila obrada i

prezentacija krapinske i zagrebačke keramike, europskog porculana iz 18. i 19. stoljeća ili suvremene hrvatske autorske keramike.

Ime Olge Klobučar, autora, suradnika ili organizatora, vezano je uz niz izložbenih manifestacija koje se tih godina priređuju u Muzeju za umjetnost i obrt. Na samom početku tog niza spomenimo izložbu "Keramika u Hrvatskoj", koja je 1955. nakon Muzeja za umjetnost i obrt bila postavljena u muzejima Rovinja i Karlovca, a značila je prvi zaokruženi prikaz razvoja europske i domaće keramike tumačen predmetima sačuvanim na našem području. U velikom izložbenom projektu "Secesija u Hrvatskoj", realiziranom 1977., značajan je bio njen doprinos u obradi i prezentaciji dionice posvećene keramici tog razdoblja.

Najveći doprinos Olge Klobučar našoj povijesti primjenjenih umjetnosti i obrta njeno je stručno proučavanje hrvatske keramičke proizvodnje u Zagrebu, a dugogodišnji istraživački rad o povijesti manufakture u Krapini rezultirao je monografskom izložbom "Krapinska kamenina" kojom se potkraj 1978. Olga Klobučar oprostila od aktivnog rada u muzejskoj struci. U katalogu izložbe pružila je prvu znanstveno utemeljenu povijest ove djelatnosti kao i kompetentnu valorizaciju krapinskih proizvoda u svim razdobljima rada tvornice. Rezultati dugogodišnjeg rada na pronalaženju podataka i dokumenata o radu manufakture u Rijeci, prve u nas, ostali su, na žalost, nepublicirani.

prof. Olga Klobučar (stoji u sredini) s kolegicama i kolegama

Na još jednom području muzejske djelatnosti imala je Olga Klobučar značajnu ulogu. Njeno kontinuirano praćenje zbivanja na području suvremene hrvatske autorske keramike našlo je odraz i u nabavnoj politici Muzeja, pa će njenim zalaganjem taj segment keramičkog odjela tijekom godina prerasti u najkompletniju zbirku suvremene keramike u Hrvatskoj. Pedesetih godina u nizu muzejskih akcija okuplja u MUO-u istaknute hrvatske keramičare, pa će ta njena djelatnost biti okrunjena antologijskom izložbom "Moderne kroatische Keramik", koju 1956. postavlja u bečkome Museumumu für angewandte Kunst. Tom je izložbom suvremena hrvatska keramika u njenom izboru prvi put cjelovito predstavljena inozemnoj publici. U nizu drugih izložaba s područja suvremene keramike treba spomenuti retrospektive istaknutih umjetnika starije generacije hrvatskih keramičara, Luje Bezeredija i Blanke Dužanec, kao i monografsku izložbu Milane Hrčić Balić, koje Olga Klobučar priređuje u kasnijem razdoblju svog djelovanja. Pred svima nama koji smo imali mogućnost i povlasticu da radimo i djelujemo uz Olgu Klobučar kao njeni kolege i suradnici, iz sjećanja izrasta lik plemenite i drage osobe, pune srdačnosti i razumijevanja za svakoga, koja je uvijek u sugovorniku i suradniku željela vidjeti i prepoznati njegove ponajbolje ljudske vrijednosti. Njeno djelo utkano je u temelje naše struke, a mnoga saznanja koja dugujemo Olgi Klobučar u znatnoj mjeri obogatila i unaprijedila naš stručni rad u muzeju, što će se u kontinuitetu nužno reflektirati i u djelatnosti naraštaja koji tek dolaze.

Iz bibliografije prof. Olge Klobučar

- O našoj kermici, Umetnost, 3, Beograd, 1950.
 Kako postavljati muzeje primjenjenih umjetnosti, Muzeji, 9, Zagreb, 1954.
 Moderne kroatische Keramik, MUO, Zagreb, 1956., (katalog izložbe)
 Tvornica kamenine u Zagrebu, Iz starog i novog Zagreba I., Muzej grada Zagreba, 1957.
 Pečnjaci starih gradova Susedgrada i Saobora, Tkalčićev zbornik II., Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb, 1958., (koautor: Tihomil Stahuljak).
 Zagrebačka tvornica keramičkog posuđa i peći Josipa Kaline, Iz starog i novog Zagreba II., Muzej grada Zagreba, 1960.
 Keramika, Enciklopedija likovnih umjetnosti, sv. 3, Jugoslavenski leksikografski zavod, Zagreb, 1964.
 Porculan, Enciklopedija likovnih umjetnosti, sv. 3, Jugoslavenski leksikografski zavod, Zagreb, 1964.
 Muzej za umjetnost i obrt Zagreb 1880.-1970., Katalog izabranih djela, Zagreb, 1970., (dionica keramike).
 Lujo Bezeredi, Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb, 1970., (katalog retrospektivne izložbe)
 Milana Hrčić Balić, Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb, 1972., (katalog izložbe).
 Stolno posuđe i pribor od renesanse do secesije, Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb, 1973., (katalog izložbe, dionica keramike)
 Blanka Dužanec, Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb, 1976., (katalog retrospektivne izložbe)
 Krapinska keramika, Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb, 1978., (katalog izložbe)

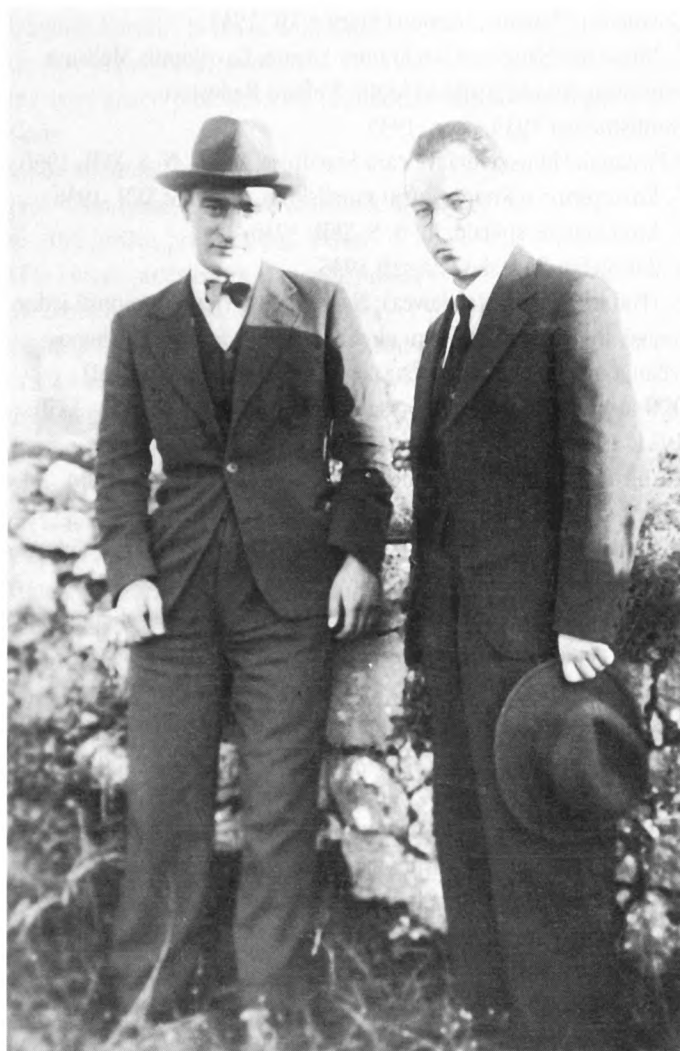
DRŽISLAV ŠVOB U POVODU 90. GODIŠNJICE ROĐENJA (1907. - 1945.)

*Lucija Benyovsy
Hrvatski povijesni muzej
Zagreb*

Držislav Švob se rodio u Karlovcu 5. svibnja 1907. godine od oca Lavoslava, gradskog činovnika i majke Justine rođene Kos*1. Obitelj Švob porijeklom potječe iz Fužina.

Osnovnu školu, gimnaziju i Filozofski fakultet Držislav Švob je završio u Zagrebu. Doktorat je postigao na osnovi disertacije "Komes Domald" 1933. i iste godine se zaposlio u Hrvatskome narodnom muzeju u Zagrebu. Na ovom je poslu ostao do imenovanja za upravitelja Hrvatskoga državnog povijesnog muzeja.

O Držislavu Švobu kao znanstveniku citirati ćemo njegovu bivšu

dr. Stjepan Gunjača i dr. Držislav Švob na Kninskoj tvrđavi 1939./40.(?)